

На сьогоднішній день найбільший сад на даху розбитий у верхній точці готелю Marina Bay Sands в Сінгапурі, де величезний пальмовий гай переходить в басейн біля самого краю двухсотметрового обриву. У Лондоні на даху 23-поверхової будівлі росте близько 100 видів квітів і чагарників, що є єдиним прикладом вирощування рослин на такій висоті. У Копенгагені сад площею 7000 квадратних метрів розташувався на даху одного з госпіталів. У Берні закладені сади на даху Малого міського управління, на терасах Великого міського управління; озеленені та впорядковані тераси двох парламентських будівель Швейцарської конфедерації, дах казино.

Не менш популярне у світі вертикальне озеленення. Це вирощування декоративних рослин на різних конструкціях у вертикальному напрямку. Таке озеленення служить прикрасою стін, огорож, фасадів будівель в Північній Америці і західної Європі.

Використання вертикального озеленення фасадів допомагає регулювати тепловий режим внутрішніх приміщень будівель, дає можливість замаскувати зовні непривабливі споруди і створити оптимальні мікрокліматичні умови - знизити рівень шуму, силу вітру, підвищити вологість, створити тінь, збагатити повітря киснем, поглинути шкідливі гази і пил.

Останнім часом вертикальне озеленення фасадів все частіше застосовують у великих містах. Де будівлі зі скла, бетону, пластику та каменю займають більшу частину міської забудови, і місць для зон екологічного комфорту практично не залишається.

Таким чином, закордонна практика останніх десятиліть продемонструвала перехід до оптимального структурування міських просторів і раціонального використання ландшафтного ресурсу, що в кінцевому результаті призводить до стійкості середовища і високої організації комфортного проживання в містах. Як показує світовий досвід, не існує ідеальної моделі благоустрою населених пунктів, придатної для всіх країн.

ВИЯВЛЕННЯ ДИСПРОПОРЦІЙ У ФОРМУВАННІ ЗЕЛЕНИХ ЗОН РАЙОНІВ МІСТА ХАРКОВА

О. М. БУРАК, канд. екон. наук, доцент
О. О. МИРОШНИЧЕНКО магістрант факультету ЕіП
*Харківський національний університет міського
61002 Україна, м. Харків, вул. Революції, 12
господарства імені О.М. Бекетова
ledanext@mail.ru
len9902@yandex.ru*

В сучасних умовах міста, для якого характерне значне ущільнення міської забудови, озеленення розглядається як головний фактор регулювання процесів господарювання. Крім того, зелені насадження існують в несприятливому та агресивному середовищі, через підвищений рівень загазованості, задимленості, та запиленості повітря, що призводить до швидкого старіння та знищення

зелених насаджень. Значне зростання долі пересувних джерел викидів також обумовлює необхідність в додатковому озелененні міст.

Тому сьогодні для м. Харкова актуальним стає питання щодо відновлення екологічної рівноваги, за допомогою рівномірного розміщення зелених насаджень в окремих районах міста. Крім того, розгляд даного питання, дає можливість комплексно оцінити сучасну організацію функціонального зонування районів міста. Даний аналіз може бути використаний для потреб забезпечення сталого розвитку території м. Харкова.

Зелені насадження являють собою необхідний елемент сучасного міського середовища.

Згідно статистичних даних, загальна площа існуючих зелених насаджень м. Харкова становить близько 15,4 га, тобто 44 % від загальної площі міської території (що складає 35,0 га). Але майже половина всіх зелених насаджень мають значний віковий поріг. Іншими словами, рівень озеленення Харкова становить не більше 25% - 30% при нормативному значенні 45 %.

В даний час на території міста налічується близько 40 тис. дерев, що підлягають знесенню та обрізці, до яких відносяться сухостійні, аварійні дерева, пухonosні тополі та дерева, що уражені омелою.

Для представлення динаміки розвитку сфери озеленення м. Харкова, наведемо інформацію щодо показників видалення старих та посадки нових дерев СКП «Харківзеленбуд» ХМР за період 2010-2014 рр. у таблиці 10.

Таблиця 10 – Характеристика знесених та посаджених дерев, шт.

Показники	2010 р.	2011р.	2012р.	2013р.	2014р.	Разом
Знесено дерев	1735	4271	4099	2890	2432	15427
Посаджено дерев	1899	2875	1949	2968	2567	12258

Як видно з табл.10, всього було знесено майже 15,5 тис. дерев, а обсяги посадки склали майже 12,3 тис. дерев. Тобто, прослідковується динаміка зменшення обсягів видалення дерев, але все ж таки цей показник залишається більшим за обсяги посадки дерев.

Відповідно аналізу функціонального зонування територій м. Харкова необхідно зазначити, що найбільші площі ландшафтно-рекреаційної зони знаходяться в західній та північній частині міста, а саме у Дзержинському районі, який є провідним за абсолютною площею зелених насаджень (147,5 га). Недостатньо зелених зон на північному сході, сході і південному сході міста, де переважно розташовані промислові зони. Така ситуація негативно позначається на санітарно-екологічному стані Орджонікідзевського, Фрунзенського, Комінтернівського, Червонозаводського районів.

Таким чином, для розвитку зелених насаджень в межах сучасних міст (в т.ч. м. Харкова) органи державної і місцевої влади мають зосередити свою увагу на:

- розробці програм збереження і розвитку зелених зон міста;

- формуванні нормативної та техніко-економічної основи ведення зеленого господарства, промислового та декоративного садівництва;
- розробці нових методів та прийомів агротехніки, застосовуючи нові екологічно ефективні матеріали;
- застосуванні альтернативних методів озеленення, використовуючи вертикальне, контейнерне і дахове озеленення, будівництво екологічних парковок та газонних решіток;
- розробці певних напрямків та механізмів щодо регулювання взаємовідносин між балансоутримувачами зелених насаджень і службами зеленого господарства та ін.

Успішна реалізація певних планувальних та стратегічних дій можлива за рахунок послідовних і системних удосконалень територіально-функціональної організації міста з оглядом на потреби суспільства, що є пріоритетним вектором розвитку в умовах зростання урбанізації територій.

ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОДІЇ ЕКОНОМІКИ І ЕКОЛОГІЇ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

О. Ю. ЄГОРОВА, канд. екон. наук, доцент
*Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Революції, 12
ms.olga.egorova@mail.ru*

Ю. В. ЄГОРОВА, канд. екон. наук, доцент
*Харківський національний університет
будівництва та архітектури
61002 Україна, м. Харків, вул. Сумська, 40
yuli-egorova@mai.ru*

В сучасних умовах забезпечення сталого економічного зростання в країні тісно пов'язане з вирішенням протиріччя між економічними процесами та навколишнім середовищем.

За даними багатьох досліджень показники забруднення навколишнього середовища в Україні в кілька разів перевищують середньосвітові, зокрема кількість накопичених шкідливих відходів складає майже 30 млрд.т.

Відсутність дієвої державної системи регулювання у сфері охорони навколишнього природного середовища та ефективної політики модернізації технологічних процесів в національній економіці призводять до збільшення рівня забруднення та зумовлюють збереження старих, неефективних підходів до використання енергетичних і природних ресурсів.

Вирішення проблем у сфері узгодження економічних процесів і екології потребує удосконалення комплексної системи державного регулювання, нових методів управління, організаційних форм і заходів із контролю за якістю навколишнього середовища, заснованих на: наукових природоохоронних